

Sínia de la Pineda

Vilobí del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: La Pineda. Camí de la Crta. BV-2127 al camí de Grabuac
Emplaçament A mà dreta del camí que va de la BV-2127 al camí de Grabuac, just abans de la casa de la Pineda

Coordenades:

Latitud: 41.38551
Longitud: 1.68218
UTM Est (X): 389816
UTM Nord (Y): 4582392

Classificació

Número de fitxa 08304 - 63
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle s.XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Cal destacar l'esforç de conservació fet per la Senyors Dolors Sabat Colomer, de la casa de la Pineda, que va obligar a fer una petita curva quan es va asfaltar el camí que hi passa al costat, a fi de poder salvar-la. Es tracta sens dubte de la sínia més completa i millor conservada de tot el terme de Vilobí.

Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00003

Fitxes associades:

[La Pineda de Vallformosa](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique

Descripció

Antiga sínia ubicada a pocs metres de la casa coneguda com La Pineda de Vallformosa. S'hi accedeix des de la carretera BV-2127 de Vilafranca a Guardiola de Font-Rubí. A l'alçada de les Caves Vallformosa cal agafar el trencall a la dreta, i a uns 250 m de la cruïlla just abans d'arribar a la casa de la Pineda, la sínia es troba ubicada al marge dret de la carretera. Es tracta d'una construcció agrícola consistent en una estructura semicircular construïda en pedra irregular i una estructura quadrangular adossada a llevant, amb funcions de bassa. Aquesta última està construïda en maó, amb el ressalt fet en ciment i rebaixat. La manca d'algun pou proper sembla indicar que la sínia connectava directament amb la mina d'aigua, fent a l'hora la funció de pou. L'estructura semicircular del pou de la sínia es troba protegida a la part superior per un tramat de llistons de fusta que el protegeixen i impedeixen les caigudes. Sobre el pou s'aixeca una estructura circular també feta en pedra irregular sobre la qual recauen els aparells de ferro de la sínia. Aquests, consisteixen en dos eixos lligats, un vertical i un altre horitzontal, que movien una roda entorn a la qual es col·locava una cadena que anava justa dintre d'un tub. L'aigua es dipositava directament a l'estructura quadrangular que servia de bassa. Als eixos es lliga una biga de fusta de gran llargada, a l'extrem de la qual penja un tros de cuir. Aquest aparell servia per lligar un animal que donava voltes i feia girar els eixos, la roda i la cadena per extreure l'aigua. Les seves mides són 290 cm de diàmetre x 72 cm d'alçada. La bassa té unes mides de 220 cm d'amplada x 220 cm de llargada x 36 cm d'alçada. Malgrat haver consultat diverses fonts, no s'ha pogut determinar si es tractava d'una sínia de catúfols o de rosari; tot i que per ser la més antiga del terme és possible que fos de catúfols.

Observacions:

Malgrat robar-se al costat de la casa de la Pineda, no hi ha proves documentals que la relacionin amb ella.

Història

Malgrat que és molt difícil precisar la data de construcció, es tracta segurament de la sínia més antiga del terme de Vilobí, construïda segurament a finals del segle XIX, ja que de totes les conservades al terme es daten entre 1915 i 1920. És molt possible que la bassa que s'adossa al costat fos reconstruïda posteriorment sobre alguna més antiga.

Cap als anys 1915-1920, les necessitats d'aigua van anar creixent degut a l'extensió del regadiu, i això va provocar la construcció de sínies al costat dels pous. La sínia era semblant a un pou, amb el seu túnel i boca, i es connectava mitjançant un corredor amb la mina del pou, la qual cosa l'omplia d'aigua. L'aigua de la sínia s'extreia mitjançant un procedint mecànic, que consistia en dos eixos lligats, un vertical i un altre horitzontal, que movien una roda entorn a la qual es col·locava una cadena que anava justa dintre d'un tub. L'aigua es dipositava directament a l'estructura quadrangular que servia de bassa. Als eixos es lliga una biga de fusta de gran llargada, a l'extrem de la qual penja un tros de cuir. Aquest aparell servia per lligar un animal que donava voltes i feia girar els eixos, la roda i la cadena per extreure l'aigua. Les sínies més antigues acostumaven a ser de catúfols, és a dir, acostumava a lligar-se una cadena al voltant de la roda, que s'enfonsava dins la boca del pou de la sínia. Aquesta cadena comptava amb un seguit de catúfols (peces de ceràmica en forma de gerra) amb una boca a la part superior que recollia aigua, i un forat a la part inferior que permetia que, un cop dins l'aigua, l'aire sortís del catúfol i pogués entrar l'aigua. L'aigua que recollien els catúfols anava a parar a la bassa mitjançant una canal. Aquest sistema permetia extreure aigua de forma

ràpida, mecànica i en grans quantitats. Les sínies construïdes a finals dels anys vint ja no eren de catúfols, sinó de rosari. Així l'aigua era pouada per una cadena que anava justa dintre d'un tub. Aquest tub, de tant en tant, s'estrenyia per tal de permetre la recollida de l'aigua. D'igual forma que amb els catúfols, l'aigua de la sínia anava a parar mitjançant una canalització a la bassa, on s'acumulava.

Bibliografia

LLORAC I SANTÍS S. (1991) Vilobí del Penedés. Passat i present. Ajuntament de Vilobí del Penedés.

